

NÉV: NEPTUN-KÓD: SZAK:

Valószínűségszámítás vizsga, 2023. jan. 17.

Munkaidő: 100 perc. Nem-programozható, internet nélküli kalkulátor használható, standard normális eloszlástáblázat a túloldalon.

Az elérhető maximum (a bónusszal együtt): 110 pont, de már 100 pont is 100%-os eredménynek számít.

Elm. 1. Legyenek A, B, B_1, B_2 események ugyanazon az eseménytéren. Tfh. $\mathbb{P}(A) > 0$.

- (a) (2 pont) Definiálja képlettel a B esemény feltételes valószínűségét A esemény mellett.
- (b) (3 pont) Definiálja képlettel, hogy B_1 és B_2 események mikor feltételesen függetlenek A mellett.
- (c) (7 pont) Egy biztosítócég felmérése szerint az autóvezetők 80%-as óvatos és 20%-a óvatlan, továbbá egy óvatos autóvezető egy év alatt 5% valószínűséggel okoz baleseket, míg egy óvatlan autóvezető 15% valószínűséggel. Az egyik ügyfelük 2022-ben okozott balesetet: ugyanez az ügyfél mekkora valószínűséggel fog 2023-ban is balesetet okozni? *Instrukció:* Jelölje meg a számolásban, hogy mi feltételesen független mitől milyen feltétel mellett.

Elm. 2. (a) (6 pont) Írja fel a standard normális eloszlás φ sűrűségfüggvényét és bizonyítsa be, hogy φ tényleg sűrűségfüggvény.

- (b) (6 pont) Vezesse le a standard normális eloszlás várható értékét és szórásnégyzetét.
- (c) (8 pont) Egy csillagász egy μ távolságra levő objektum távolságát méri. Méréseinek eredményei f.a.e. normális eloszlású val.változók μ várható értékkel és 2 fényév szórással. Hányszor kell mérnie, hogy a mérési átlag legalább 0.5 fényév pontos legyen legalább 95% valószínűséggel?

Elm. 3. (a) (6 pont) Mondja ki és bizonyítsa be a Markov egyenlőtlenséget!

- (b) (6 pont) Mondja ki és bizonyítsa be a Csebisev egyenlőtlenséget!
- (c) (6 pont) Mondja ki és bizonyítsa be a Nagy Számok Gyenge Törvényét!

Gyak. 1. Leülök hullócsillagokat nézni. Két hullócsillag megfigyelése közt eltelt idő átlagosan 30 perc. Jelölje U a csillagnézéssel töltött időintervallum hosszát, órában mérve. Tegyük fel, hogy U egyenletes eloszlású a $[0, 2]$ intervallumon. Jelölje X a megfigyelt hullócsillagok számát. Számolja ki $\mathbb{E}(X)$ (5 pont) és $\text{Var}(X)$ (13 pont) értékét.

Gyak. 2. (17 pont) Trikockának nevezünk egy olyan szabályos dobókockát, aminek két oldalára 1 van írva, két oldalára 2 van írva és két oldalára 3 van írva. Leültetünk körbe n embert, mindegyikük dob egyet egy trikockával. Jelölje X azon emberek számát, akik szigorúan nagyobbat dobtak a jobb oldali szomszéduknál. Jelölje Y azon emberek számát, akik szigorúan kisebbet dobtak a jobb oldali szomszéduknál. Számolja ki X és Y korrelációs együtthatóját az indikátorok összegére bontás módszerével.

Gyak. 3. (15 pont) Egy ℓ hosszú ropit taláломra (egyenletes eloszlással választott pontban) kettétörünk. Jelöljük X -szel az így kapott két rész hosszainak négyzetösszegét. Határozzuk meg az X valószínűségi változó eloszlásának sűrűségfüggvényét.

Bónusz: (10 pont) Egy internetes közösségi száj felhasználói körébe meghívásos alapon lehet bejutni. Eredetileg két tagja van a közösségnek, Ádám és Éva. Néha a közösség valamelyik (egyenletesen választott) tagja meghív egy új embert. Ádám köréhez tartozik valaki, ha ő maga Ádám, vagy egy Ádám köréhez tartozó tag hívta meg. Mi a valószínűsége, hogy Ádám köre k főből áll akkor, amikor n fős a közösség? Válaszát bizonyítsa.

